

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Kijelölés éve: 2023. június 12.
Levetél: 2023. július 07.

Ügyszám: 1038-61/2023.

Ügyintéző: Linczer Norbert /
dr. Farkas Andrea

Telefon: (42) 896-115 /
(42) 598-947

Tárgy: Környezetvédelmi engedély a „Nyírség
vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás,
víztározás, helyi vízviszatarítás) célzó projekt
előkészítés” KEHOP-1.3.0-15-2022-00034
azonosító sz. projekt „Simai-főfolyás
vízrendezése” projektem megvalósítására

Melléklet: 1 db

HATÁROZAT

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal, mint területi környezetvédelmi hatóság hatáskörében a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály; (a továbbiakban: Főosztály) az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1/d.; KÜJ száma: 100137590) meghatalmazása alapján eljáró VIZITERV Environ Kft. (Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) kérelmére a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízviszatarítás) célzó projekt előkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosító számú projekt „Simai-főfolyás vízrendezése” projektem létesítményeinek telepítésére, megvalósítására, felhagyására

KÖRNYEZETVÉDELMI ENGEDÉLYT

ad az alábbiak szerint:

I.

Környezethasználó adatai

Környezethasználó neve: Országos Vízügyi Főigazgatóság

Székhelye: 1012 Budapest, Márvány utca 1/D.

KSH statisztikai számjel: 15796019-8411-312-01

KÜJ száma: 103061113

II.

Engedélyezett tevékenység

A „Nyírség Vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízviszatarítás) célzó projekt előkészítés” című, KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosító számú projekt célja a Nyírség területének sajátosságaihoz illeszkedő vízgazdálkodási, illetve tájhasználati beavatkozási módszerek kialakítása, a gazdálkodási feltételek és az ökológiai állapot javítása. Ezen módszerek enyhítik mind a természet okozta, mind az emberi tevékenységből eredő problémákat, valamint fenntartható módon teszik lehetővé a gazdaságos területhasználatot, a lakosság megmaradását a térségben és életfeltételeinek javítását.

A Simai (IX. sz.) főfolyás a 46. sz. Nyíri belvízrendszer részeként a 07.01. sz. Érpatak (VIII. sz.) és Simai (IX. sz.) főfolyás völgye belvízvédelmi szakasz vízgyűjtőjén helyezkedik el.

KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY
KOMPLEX ENGEDÉLYEZÉSI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS NYÍLVÁNTARTÁSI OSZTÁLY
4400 Nyíregyháza, Kölcsey utca 12-14. 4400 Nyíregyháza, Pf.: 246. Telefon: (42) 598-930
E-mail: ugyfelszolgalat.zoldhatosag@szabolcs.gov.hu Honlap: <http://ftvktvf.zoldhatosag.hu>

- Medertározás

A mellékfolyásokon elhelyezett egyszerű vízviszatarító műtárgyakkal az itt keletkezett csapadékvizek egy része a mederben visszatartható. Ezek a vizek, ha közvetlen öntözési célt nem is szolgálhatnak, a talajvízre gyakorolt hatásuk révén is kedvezően hatnak a mezőgazdaságra, erdészetre, javítják a terület mikroklímáját, és vadgazdálkodási szempontból is jelentősek. A meglévő csatornába létesülő új műtárgyak az üzemelési fázisban alkalmasak lesznek arra, hogy felvízi oldalukon visszaduzzassák a csatorna vizét.

Medertározók duzzasztó műtárgyai a vízpótlási útvonalon kívül fix küszöbvel (szádlemezből kialakítva) a mértékadó vízszint 80 %-áig készülnek. A vízpótlási útvonalon lévő csatornákon a küszöb a nyilvántartási fenékszíntől legyen, a duzzasztás billenőgáttal kerüljön betervezésre szádlemezzel kombinálva tervezett, a maximális duzzasztási vízszintje a mértékadó vízszint 80%-a. Mindkét esetben 3 m előfenék és 5 m utófenék burkolat szüksége.

Műtárgy jele	Műtárgy jellege	Tározási terület (ha)	Tározási térfogat (ezer m ³)	Duzzasztási szint
M-6	zsílip	2211 m; 0,66 ha	5,3	98,90 mBf
M-7	zsílip	760 m; 0,23 ha	0,6	106,80 mBf

Tervezett meder tározási helyszínek a Simai- főfolyás vízgyűjtőjén

- Helyi vízviszatarításra kijelölt helyek

Ez a beavatkozástípus a teljes projektterületen összesen 259 db helyszínt érint. Ezek a helyszínek jellemzően mély fekvésű területek, amelyek többségén máig természetközeli sajnos sokszor nagyon vízhiányos, kiszáradó vizes élőhelyek maradtak fenn.

Ezekre a területekre nem jut a Tiszából a Nyírségbe vezetett külső vízmennyiség, csak a helyben keletkezett csapadékvizek visszatartása a cél, hogy a vízviszatarítással érintett vizes élőhelyeken maradjon, ott szivároгjon be a talajba, mint a belvízrendezési munkák előtt, mikor a nyírségi buckaközi mély fekvésű területek jellemzően lefolyástalan területek voltak, hiszen a mai csatornahálózat gyakorlatilag a legtöbb elemében teljesen mesterséges létesítményrendszer.

Ezek a területeken nem lesz hullámozó tó, nem lesz külső vízpótlás, csak nagyobb csapadékokat követően időszakos a legmélyebb részeket érintő néhány cm-es időszakos felszíni vízborítás, ill. remények szerint a jelenlegitől sokkal nagyobb tartóssággal vízzel átitatott talaj lesz jellemző.

A projekt 18 db vízviszatarítási területet érint.

Település	Elzárás helye	Szelvényszám [km]	Szintvonal [mBf]	Elöntés max. területe [ha]	Visszatartott vízmennyiség [em ³]	Érintett ingatlanok száma [db]
Ibrány	Simai-főfolyás	0+000	100	51	765	19
Nyírtelek	Simai-főfolyás	6+500	101	10,8	54	32
Nyírtelek	Simai-főfolyás	8+250	102	61,6	308	92
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	10+000	105	25,9	129,5	28
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	11+000	105	15,2	76	17
Nyíregyháza	Manda (IX/2) mellékág	0+400	109	8,5	25,5	36
Nyíregyháza	Manda (IX/2) mellékág	3+600	110	23,1	69,3	21
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	15+900	110	13,9	41,7	52
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	18+600	111	18,7	56,1	27
Nyíregyháza	Kisszék-Hosszúhát szivárgó	2+900	112	93,2	186	37
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	20+100	111	16,8	50,4	8
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	21+300	112	13	26	7
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	22+500	113	9,9	29,7	13
Nyíregyháza	Simai-főfolyás	23+200	114	24,7	123,5	42
Kálmánháza	Simai-főfolyás	25+000	116	12,5	75	27

esetleges károk felszámolására, az eredeti természetes állapot visszaállítására vonatkozó tervet.

- 1.10. Az engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a Főosztály határozatban kötelezi a környezethasználót 200.000-500.000 forint bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb 6 hónapos határidővel intézkedési terv készítésére, vagy környezetvédelmi felülvizsgálat elvégzésére.

2. Levegőtisztaság-védelem

- 2.1. Tilos a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
- 2.2. A kivitelezés során felhasznált anyagok szállítását kiporzást és kiszóródást megakadályozó ideiglenes takarású konténerben, vagy e feltételeket biztosító célgéppel, szállítójárművel, levegőterhelést kizáró módon kell végezni.
- 2.3. Az építési munkálatokban csak olyan gépjárművek, munkagépek vehetnek részt, amelyek megfelelnek a mozgó pontforrásokra vonatkozó környezetvédelmi előírásoknak.
- 2.4. Az építés alatt a munkaterületet úgy kell kialakítani, működtetni, hogy a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerüljön a környezetbe, ennek érdekében a jelentős porszennyezéssel járó tevékenységek végzésénél a porszennyezést locsolással szükséges csökkenteni.
- 2.5. A szabadban végzett anyagtárolást úgy kell kialakítani, hogy abból a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerüljön a környezetbe.
- 2.6. A légszennyezettség kialakulásának megelőzése érdekében
- száraz időszakban a kiporzásra hajlamos felületek (munkaterületek és szállítási útvonalak) nedvesítéséről gondoskodni kell,
 - a kiporzásra hajlamos földanyagot szállítás közben le kell takarni,
 - anyagszállítás során - lehetőség szerint - a településeket, településrészeket elkerülő utakat kell igénybe venni.
 - Az előzőeket a munkát végző cégek felé a munkaleírás során rögzíteni kell.

3. Földtani közeg védelme

- 3.1. Az építési és üzemeltetési tevékenység nem okozhatja a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotát a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet (a továbbiakban: Favhér.) 1. és 3. számú mellékletében szereplő szennyezőanyagok és határértékek tekintetében.
- 3.2. Az építési munkák és az engedélyezett tevékenység végzése során csak megfelelő műszaki állapotú járművek, munkagépek és egyéb eszközök használhatók. A földtani közeg szennyezésének elkerülése érdekében a járművek, munkagépek és eszközök rendszeres karbantartásáról gondoskodni kell. A járművek, a munkagépek, és egyéb eszközök esetleges javítása, szervizelése, karbantartása csak szakműhelyben végezhető.
- 3.3. A létesítés során a munkagépek esetleges tankolását szolgáló helyszínt megfelelő méretű (térfogat és alapterület), folyadékzáró kármentővel kell ellátni. A földtani közeg minőségére veszélyes szennyezőanyagok (pl. üzemanyag) tárolása csak a legszükségesebb mennyiségben, valamint megfelelő műszaki védelem és -intézkedések mellett történhet.
- 3.4. A földművekbe csak szennyezetlen földtani közeg építhető be.
- 3.5. A földtani közeg minőségére veszélyes szennyező anyagok tárolását, gyűjtését és átadását/elhelyezését a földtani közeg szennyezését kizáró módon kell végezni.

- 4.6. A hulladéktermelő az adatszolgáltatási kötelezettségének – a tevékenysége során keletkezett hulladékokról – évente a tárgyévet követő év március 1. napjáig tesz eleget, amennyiben a külön jogszabályban előírt feltételek teljesülnek.

Az adatszolgáltatás kizárólag elektronikus úton teljesíthető.

- 4.7. A külterületen lévő munkaterületeken a hulladékok elszállításáról napi rendszerességgel gondoskodni kell.
- 4.8. A kivitelezési munkák során keletkező építési-bontási hulladékok kezelését a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell végezni.

5. Zaj- és rezgésvédelem

- 5.1. Kivitelezési munka kizárólag nappali időszakban (06:00-22:00 óra között) végezhető.
- 5.2. A kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani.
- 5.3. Az építési tevékenységhez kapcsolódó szállítási útvonalakat úgy kell megtervezni, hogy csak a szükséges mértékben érintsen zajtól védendő területeket.
- 5.4. Azokon a helyszíneken, ahol az építési, kivitelezési tevékenységből származó zajterhelési határérték túllépés valószínűsíthető, és műszaki vagy munkaszervezési intézkedésekkel határértékre nem csökkenthető, akkor a kivitelező köteles felmentést kérni a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól.
- 5.5. A kivitelezés során amennyiben zajterhelési határérték túllépés várható, úgy az adott munkafázis kizárólag a környezetvédelmi hatóság által kiadott zajterhelési határérték alóli felmentés birtokában kezdhető meg. A felmentésre irányuló kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit. A kérelmet a munkák megkezdése előtt legalább 60 nappal kell benyújtani a környezetvédelmi hatóság felé.

6. Természet- és tájvédelem

- 6.1. A kivitelezési munkák megkezdése előtt legalább 8 nappal a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságot, az illetékes természetvédelmi őrt (Barna Péter 06-30/205-6372, Herczeg Ferenc 06-30/237-7783) értesíteni kell! Munkavégzés csak a természetvédelmi őrral előzetesen egyeztetve történhet, melyet hitelt érdemlően igazolni kell (jegyzőkönyvvel, vagy az őri napló egyeztetéséről szóló bejegyzésével).
- 6.2. A védett és fokozottan védett ragadozó madarak fészkelése zavartalanságának biztosítása érdekében, azok elhelyezkedéséről és a szükséges időbeli és térbeli korlátozásról a tervezett tevékenységet megelőző év végén egyeztetni szükséges a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal.
- 6.3. Az országos jelentőségű védett természeti területeket, ex lege területeket érintő kotrási, vagy egyéb munkálatok esetén előzetesen fel kell venni a kapcsolatot a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal szakfelügyelet biztosítása céljából!
- 6.4. Fakivágás, növényzetirtás fészkelési időszakon kívül (augusztus 1.- március 15. között) végezhető, az esetlegesen előforduló időszakos, őshonos faegyedeket meg kell kímélni. Fészkelési és vegetációs időszakban történő munkavégzés (március 15. – július 31.) kizárólag az illetékes természetvédelmi őrral egyeztetett módon történhet, melyet a természetvédelmi őri jegyzőkönyvben, vagy az őri napló egyeztetéséről szóló bejegyzésében rögzíti!
- 6.5. A kotrási és a deponálási munkálatok a kivitelezés időszakában vízzel borított vagy a kivitelezést megelőző időszakban tartósan vízzel borított mederszakaszok esetében

július 15. – december 01. között lehet végezni. Mivel a javasolt időbeli korlátozás időtartama függ az adott év meteorológiai és költési viszonyaitól is, ezért a kivitelezés megkezdése előtt a területileg illetékes természetvédelmi őrral egyeztetni szükséges. A kivitelezés fent meghatározott időbeli korlátoktól eltérő megvalósulásához az illetékes természetvédelmi őrral írásbeli hozzájárulása szükséges. Továbbá, amennyiben az adott évben a kivitelezés 400 méteres körzetében vagy a megközelítési útvonalak mentén fokozottan védett és emberi zavarásra kifejezetten érzékeny madárfaj jelentősen érintetté válik a beruházással, úgy a természetvédelmi kezelő minden esetben eseti korlátozásokat írhat elő a természetvédelmi hatóság útján.

- 6.13. A Nagyszék-tó *ex lege* védett szikes tavon (azaz a Hosszúhátai tavon) keresztülhúzódó Hosszú-háti-szivárgót (SIMA_023 felmérési egység, lásd 166. ábra) nem érinthet csatorna rekonstrukció (növényzet eltávolítás, kotrás, deponálás), valamint a tó területe legyen vízvisszatartási terület. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatbázisa alapján gémtelep előfordulásáról van információ.
- 6.14. A csatornáknál tervezett kivitelezési munkákat (kotrás és deponálás, mederszélesítés, profilozás stb.) az azokkal érintkező közösségi jelentőségű élőhelyek a „1530* - Pannon szikes sztyeppék és mocsarak” és a „6260* - Pannon homoki gyepek” közösségi jelentőségű élőhelyek kímélete mellett valósítsák meg (lásd 211. és 212. táblázat és jellemző sarokponti koordináták). Ennek megfelelően ezeket a kíméleti területeket a kivitelezési munkák során az elérhető technológiákkal megvalósítható lehető legkisebb területigénybevétellel érintsék.
- 6.15. A magasabb rendű növényzet eltávolításával járó terület előkészítési munkafolyamatok területi igénybevételét csak a legszükségesebb mértékben szabad megállapítani!
- 6.16. A munkaterületet, különös tekintettel a kíméleti területekre, jól láthatóan ki kell jelölni, a környező *ex lege* védett területek járművel történő felsértése, taposása, illetve egyéb módon való károsítása tilos!
- 6.17. A kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhelyezésre alapvetően a meglévő utak, illetve a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2.§ (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok használhatók. A kivitelezést megelőzően szervezési tervet kell készíteni, melyet a természetvédelmi kezelővel egyeztetni kell. Az szervezési tervben fel kell tüntetni a meglévő utakon és parti sávokon kívül mindazon területeket, amelyeket a kivitelezés során megközelítésre, felvonulásra, deponálásra vagy egyéb más célra használni terveznek. A természetvédelmi kezelővel egyeztetett véglegesített szervezési tervet a Főosztály részére meg kell küldeni.
- 6.18. A kitermelt anyagot a kezelői sávban úgy lehet deponálni, hogy a gyommentesítő kaszálást el lehessen végezni. A kotrás után a kotrási anyagot el kell egyengetni, majd gyommentesen kell tartani!
- 6.19. A kivitelezés időszakában vízzel borított és jellemzően szinte állandó vízborítású, kifejezetten értékes, sok védett és fokozottan védett fajhoz tartozó egyednek élőhelyt biztosító csatornaszakaszok esetében:
 - A kotrást csak lyukas kanállal és úgy lehet végezni, hogy az összes víz még a csatorna fölött folyjék ki belőle.
 - A kivitelezőnek gondoskodni kell a kotrás során partra kerülő védett, illetve fokozottan védett halak, kételtűek és hüllők mederbe történő visszajuttatásáról. A partra került állatokat a lehető legnagyobb kímélettel kell visszahelyezni a vízbe. Az állatokat lehetőség szerint a legközelebbi, kotrással nem érintett szakaszba kell visszaengedni. A kotrási anyagot a mentést végző személyek 30 percenként, szakaszosan

- 7.7. Az építéskor, üzemeltetéskor, felhagyáskor keletkező veszélyes hulladék, üzemanyag és kenőanyag tárolókat úgy kell kialakítani, hogy a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható legyen.
- 7.8. A vízpótló rendszer működőképességének biztosítására különös figyelmet kell fordítani, a vízminőség megóvását vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkával folyamatosan biztosítani kell.
- 7.9. A megépült vízpótló rendszerből a vízkivételeket dokumentálni kell, az illegális vízkivételeket beazonosítást követően meg kell szüntetni.
- 7.10. A Simai-főfolyáson a Kótaj-i közúti híd környezetében korábban létesült (AEP957 Simai IX.sz. főfolyás Kótaj közúti híd megnevezésű mintavételi helyen) felszíni víz monitoring ponton folytatni és dokumentálni kell a vízminőség rendszeres ellenőrzését.

8. Szakkérdés vizsgálatával kapcsolatos előírások

8.1. Kulturális örökségvédelmi előírások:

- 8.1.1. A beruházás tekintetében a hatályos jogszabályoknak tartalmi és formai szempontból megfelelő előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni, és azt az örökségvédelmi hatóságnak a feltárási projektervvvel együtt véleményezésre a beruházás kivitelezésének megkezdése előtt, legkésőbb a munkaterület átadás-átvételi eljárás előtt 30 nappal be kell nyújtani:
- Az előzetes régészeti dokumentációt a geofizikai kutatás és régészeti próbafeltárás eredményeivel ki kell egészíteni, és annak eredményei alapján össze kell állítani a feltárási projektervet.
 - Amennyiben az érintett ingatlannal a beruházó nem jogosult rendelkezni, és az ingatlannal rendelkezni jogosult nem járul hozzá a próbafeltárás elvégzéséhez a próbafeltárást az előzetes régészeti dokumentáció elkészítését, valamint a próbafeltárást akadályozó körülmény megszűnését követően kell elvégezni.
 - A beruházó az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésére jogosult **Magyar Nemzeti Múzeummal** írásbeli szerződést köteles kötni.
 - A próbafeltárást a feltárást végző intézmény – az erről szóló a beruházóval kötött szerződés megküldésével bejelenti az örökségvédelmi hatóságnak.
- 8.1.2. A próbafeltárás eredményein alapuló előzetes régészeti dokumentáció zárodokumentumát, a feltárási projektervet a létesítési engedélyezés során be kell nyújtani. A létesítési engedélyezési tervdokumentációt csak abban az esetben áll módomban elbírálni, amennyiben tartalmazza az előzetes régészeti dokumentáció feltárási projekterv eredményeit.
- 8.1.3. Az elkészített előzetes régészeti dokumentáció feltárási projektervének eredményei alapján további régészeti szakfeladatok (régészeti megfigyelés, teljes felületű feltárás) megállapítására kerülhet sor.
- 8.1.4. A földmunkákkal érintett és az egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területeken a kivitelezéshez szükséges elsődleges földmunkák régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetőek.
- 8.1.5. A tervezett beruházás kivitelezése csak az előzetes régészeti dokumentáció feltárási projektervében javasolt régészeti kutatások befejezése után kezdhető el, a feltárt terület nagyságát és határait a munkaterület átadás-átvételtől készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell.
- 8.1.6. A tárgyi létesítmények műszaki átadás-átvételének és üzembe helyezési engedélyének hozzájárulásához feltétel a régészeti kutatás ellátását igazoló építési naplóbejegyzés másolatának bemutatása.